

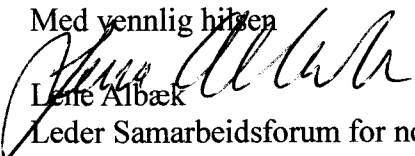
Trondheim 13.11.10

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Barne og ungdomsavdelingen.
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE, LIKESTILLING INKLUDERINGSDEL	
Arkivkode:	410.0
Dato:	16.11.10
Saksnr:	201003502-34

Hermed sender Samarbeidsforum for norske kollektiv, sin høringsuttalelse vedr. Revidering av forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjon.

Med vennlig hilsen

Lene Albæk
Leder Samarbeidsforum for norske kollektiv

Samarbeidsforum for norske kollektiv

1. november 2010

HØRINGSUTTAELSE

Revidering av forskrift om rettigheter og
bruk av tvang under opphold i
barneverninstitusjon

Hvem er Samarbeidsforum for norske kollektiv

Samarbeidsforum er en organisasjon for ideelle og offentlig eide tiltak innen barnevern- og russektoren som oppfatter seg selv å tilhøre den norske kollektivtradisjonen.

Medlemmene i Samarbeidsforum er med ett unntak - som er statlig eid - ideelle tiltak.

Ingen kan ta ut noe overskudd/fortjeneste eller bygge opp formuer. Alle inntektene brukes i behandlingen.

Hvordan berøres Samarbeidsforumet av forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjon.

Samarbeidsforum for norske kollektiver representerer store og profilerte institusjonstilbud for barnevernsungdom med store rusproblemer. Tyrilikollektivet, Fossumkollektivet Klokkegaardkollektivet og Hiimsmoenkollektivet har til sammen over 100 barnevernsungdommer i behandling til enhver tid. Våre medlemmer har helt siden etableringen av Tyrilikollektivet i 1980 representert alternative behandlingstilbud tilpasset denne målgruppa.

Vi har tidligere informert departementet (brev 25.02.07 se vedlegg) om behovet for en gjennomgang av forskriften og samtidig bedt om å få delta i prosessen. Vi opplever det tilsendte revisjonsforslaget som et uttrykk for at kollektivenes synspunkter både er blitt hørt og tillagt vekt. Vi ba bare om en gjennomgang av forskriften, men har likevel fått det vi mest ønsket oss, en full revisjon av reglene. Det setter kollektivene naturlig nok stor pris på.

Vi etterlyste den gang følgende forbedringer:

- Tilstrekkelig myndighet til å kunne holde kollektivene rusfrie
- Tilstrekkelig kontroll over ungdommenes kommunikasjon via mobil og internett
- Faglig bedre tilsyn hos enkelte fylkesmenn som vi syntes la overdreven vekt på individuelle rettigheter på bekostning av de andre beboernes interesser/behov
- Harmonisering av sosialtjenesteloven og barnevernloven slik at urinprøvetaking og tilbakeholdelse som tillates etter sosialtjenesteloven ikke forbyes etter barnevernloven.

Det er gledelig at forslaget til revidering av rettighetsforskriften synes å bebude en ny fagpolitisk linje der nettopp hensynet til forsvarlig omsorg og behandling fremsettes som det overordnede mål i forskriftens nye formålsparagraf. Dermed gis også klare og konstruktive føringer for institusjonsdriften som fagfeltet hittil har savnet, og det blir lettere for oss å levere gode institusjonstjenester. Vi ser derfor forslaget som en klar forbedring.

Vi mener likevel at forslaget ikke går langt nok i å hjelpe oss å holde kollektivene rusfrie. Vi har lagt inn flere endringsforslag som vil kunne bidra mer til rusfrie barnoverninstitusjoner. Forslaget synes f.eks å svekke våre muligheter for kontroll over ungdommenes kommunikasjon via mobil eller internett.

Forslaget inneholder fortsatt flere uklare bestemmelser med hensyn til hvordan de foreslåtte begrensninger i ungdommene frihet realistisk kan gjennomføres. Dette åpner for at ulike fylkesmenn vil fortsette å tolke forskriften forskjellig.

Forslaget åpner for urinprøvetaking ved frivillig plassering etter fylte 18 år, men det er fortsatt langt igjen til det handlingsrommet sosialtjenesteloven gir "sine" rusinstitusjoner.

Kommentarer til de enkelte bestemmelsene:

§ 1. Formål

Bestemmelsen setter opp *forsvarlig omsorg og behandling* som et overordnet mål.

Vi slutter fullt opp om dette målet og resten av bestemmelsen. Vi tror formålsparagrafen vil bli et verdifullt bidrag til å fremme kvaliteten i institusjoner og ivareta barnas behov. Vi foreslår likevel 2 endringer og 1 tilføyelse med sikte på å bidra til god utvikling for beboerne.

Vi foreslår følgende nye ordlyd (med uthevet skrift. Ord i parentes foreslås tatt ut):

§ 1. Formålet med denne forskriften er å sikre beboerne forsvarlig omsorg og behandling. Institusjonens ansvar for å gi forsvarlig omsorg innebærer blant annet å gi beboerne vern og beskyttelse, tydelige rammer for å sikre trygghet og god utvikling, stabil og god voksenkontakt, opplevelse av mestring og å bli sett og hørt, lære beboerne respekt og toleranse samt **sørge for** og følge opp **aktuelle opplæringstilbud** og fritidsaktiviteter.

Begrunnelse

Vårt forslag a) **sørge for**

Begrepet **sørge for**, presiserer at institusjonen skal ta et helhetlig ansvar for at beboernes behov for opplæring blir dekket. Flere av våre medlemskollektiver har nettopp *sørget for* at deres fylkeskommuner gir et langt bedre tilpasset opplæringstilbud til kollektivenes ungdommer enn de ville ha fått dersom kollektivene ikke aktivt hadde forhandlet frem disse tilbudene. Dette fører til at flere ungdommer klarer å fullføre videregående skole. Bare å *gi oppfølging av skole* ville ikke vært tilstrekkelig hjelp. Vi tar barneloven til inntekt for vårt syn når den sier om foresatte at *dei skal syte (sørge) for at barnet får utdanning etter evne og givnad*.

Vi foreslår også at begrepet **opplæring** benyttes i stedet for *skole* eller *utdanning*, fordi det er denne betegnelsen som brukes i dagens skolelovgivning (Opplæringsloven). Vi har også valgt begrepet **aktuelle opplæringstilbud** fordi de mange av våre ungdommer har fullført grunnskolen og falt ut av/valgt bort videregående opplæring i inneværende skoleår slik at de verken har *rett* til videregående opplæring i inneværende skoleår eller befinner seg i en situasjon da de kan dra nytten av slik opplæring. Mange av dem trenger imidlertid mer opplæring på grunnskolens område, selv om de ikke har rett til det. Dette for å øke sjansen for å lykkes i videregående skole. Begrepet **aktuelle opplæringstilbud** vil også omfatte slik opplæring.

§ 2. Virkeområde

Forslaget til forskrift foreslår at den skal gjelde for de plasseringer som er nevnt i kap. 5 og 5A i Lov om barnevernstjenester. Flere kollektiver har familiehjem/fosterhjem som en del av tilbudet for å kunne styrke fleksibilitet og variasjon i tilbudet. I Lov om barneverntjenester § 4-27, står det følgende: *"Det kan bestemmes at barn kan plasseres i fosterhjem som har særlige forutsetninger for å kunne løse de problemer som foreligger."* Tidligere har Departementet uttalt at de skal vurdere å lage forskrifter også for denne typen plasseringer. Dette er en god anledning til å dekke opp dette området også. Barn og unge som plasseres i "fosterhjem med særlige forutsetninger" trenger en rettighetsforskrift og et tilsyn. **Vi ber derfor departementet om at forskriften også omfatter fosterhjem med særlige forutsetninger**

§ 3. Taushetsplikt

Denne bestemmelsen synes overflødig i sin enkle form. Taushetspliktsbestemmelsen er mer presist og nyansert beskrevet i barnvernloven og forvaltningsloven og bør derfor leses der. Når disse lovebestemmelsene gjengis generelt og kategorisk i en forskrift uten å få frem unntakene, blir forskriften mer villedende en veiledende.

Det kan f.eks synes som taushetsplikten forbyr ansatte å anmelde straffbare handlinger som en beboer har utsatt dem for. Samtidig sier statsråd Anniken Huitfeldt til "Fædrelandsvennen" 07.09.09. at hun vil få slutt på at ansatte i barnevernet ikke anmelder vold og trusler. Hvis vi skal anmelde vold og trusler, må vi få vite hvordan vi kan gjøre det.

Jeg foreslår at bestemmelsen i likhet med forvaltningsloven presiserer unntakene. Det ville harmonere godt med forvaltningslovens § 13 c som sier at *Vedkommende forvaltningsorgan skal sørge for at taushetsplikten blir kjent for dem den gjelder, og kan kreve skriftlig erklæring om at de kjenner og vil respektere reglene.*

Forslag til ny bestemmelse:

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for institusjonen har taushetsplikt etter barnevernloven § 6-7 og forvaltningsloven § 13 – 13 f. Taushetsplikten er ikke til hinder for... Her føyes inn viktige unntak, f. eks som at man kan innhente samtykke fra den det gjelder til å gi opplysninger.

§ 7. Vern om personlig integritet

Denne bestemmelsen er god nok slik vi tolker den, men vi er uenige i departementets tolkning. Ytringsfriheten i samfunnet er ikke absolutt. Diskriminerende ytringer er f. eks forbudt fordi de kan føre til skade for dem som blir diskriminert. De unntak som gjelder i samfunnet for øvrig bør tas med i rettighetsforskriften, så ikke ungdommene tror de har mer frihet i en institusjon enn andre i samfunnet har. Tilsvarende *bør det være visse begrensninger i skadelig ytringsfrihet i en rusbehandlingsinstitusjon.* Det er meningsløst å tillate "rusreklame" i en institusjon for ungdom med rusproblemer selv om de begrenser rusforherligelsen til sitt eget rom. En slik praksis vil ikke bare skade ungdommene, men Bufetats omdømme i tillegg. Andre ytringer av seksuell, umoralsk eller voldelig karakter bør også kunne begrenses hvis de er egnet til å plage eller skade andre beboere eller på annen måte undergrave formålet med oppholdet. *Formålet med barnevernloven er å ta ungdom bort fra skadelige forhold. Da kan ikke staten tilby dem skadelige institusjoner i stedet.*

I kommentaren går det ikke fram at også *formålet* med oppholdet gir grunnlag for begrensninger. Kommentaren synes snarere å innskrenke det terapeutisk handlingsrom bestemmelsen faktiske gir.

Det bør være mulig begrense ytringer som svekker behandlingen (formålet med plasseringen). Skriftlige, muntlige eller symbolske ytringer som øker risikoen for bruk av illegale rusmidler bør ikke tillates. Slik skriftlige og symbolske ytringer må kunne kreves fjernet og om nødvendig fjernes av personalet. Kommentaren synes på mange måter å harmonere dårlig med formuleringene i forskriften. Kommentarene foreslår dessuten tolkninger som undergraver forskriftens formålparagraf.

Vårt forslag:

Utform en kommentar som harmonerer bedre med teksten i forskriftens § 1 og § 7. Hovedprinsippet må være at dersom institusjonene kan gi en tilfredsstillende faglig

begrunnelse for begrensninger i ytringsfrihet bygget på bestemmelsen i § 7, så må begrensningene ansees for lovlige.

§ 8. Forbud mot innskrenkninger i beboernes rettigheter

Det har alltid vært uklart for oss hva *innskrenkning i rettigheter* betyr. Vi mener det betyr at beboer *blir fratatt*, eller ved avtale *gir avkall på*, en rettighet.

Dersom en beboer etter råd fra kollektivet velger å avstå fra å benytte sin rettighet ved en anledning, strider det etter vårt skjønn ikke mot bestemmelsen. Beboeren kan jo når som helst ombestemme seg. Følgelig har han/hun beholdt sin rett til å velge selv i personlige spørsmål.

Vi tror imidlertid mange fylkesmenn ville være uenig i en slik tolkning. De ville trolig ment at slikt behandlingssamarbeid innebærer en innskrenking i beboerens rettigheter og derfor er forbudt eller må behandles etter tvangsbestemmelsene. **Vi ser derfor behov for en klargjøring av hvordan begrepet *innskrenkning i beboernes rettigheter* skal forstås.**

For øvrig støtter vi de endringer som foreslås.

§ 9. Adgangen til å bevege seg innenfor og utenfor institusjonens område.

Denne bestemmelsen gir under visse betingelser adgang til å fastsette *begrensninger i bevegelsesfriheten*. Departementet presiserer i kommentardelen at institusjonen har *rett og plikt til å sette nødvendige grenser*. Bestemmelsen sier ikke noe om **hvordan** beslutningen skal treffes, **hvordan** begrensningen kan realiseres og **hvordan** beslutningen skal dokumenteres. Erfaringer fra våre medlemmer viser at enkelte tilsynsmyndigheter stiller høye formelle krav til beslutningsprosessen (følge forvaltningslovens bestemmelser for enkeltvedtak). Det fører til at mange ansatte unnlater å gripe inn når de burde. Vi mangler også tilstrekkelige og lovlige virkemidler til å forhindre at at beboere går hvor de vil selv om det er helt nødvendig. Enkelte fylkesmenn mener f.eks at et lovlig begrensningsvedtak likevel ikke kan gjennomføres ved hjelp av såkalt *utilbørlig press* fordi det blir å forstå som *tvang*. Dette vil ungdomsgruppa oppfatte som unnfalighet og mangel på kontroll. Det vil være et tydelig signal til ungdomsgruppa om at veien ligger åpen hvis de selv ønsker å overta kontrollen.

Vår konklusjon blir derfor at bestemmelsen slik den fortolkes ikke vil gi personalet adgang til å sikre andre beboeres trivsel og trygghet. Departementets presisering er til liten hjelp i så måte.

Hvis forskriften skal kunne hjelpe oss å forhindre at ungdommene er til skade for hverandre, f. eks i form av sosial smitte, undertrykkelse eller trakassering, må den beskrive lovlige virkemidler for hvordan personalet effektivt kan begrense beboernes adgang til å bevege seg innenfor og utenfor insitusjonens område.

I de tilfellene der beboeres bevegelsesfrihet ikke lar seg begrense innenfor rammene av beboerrettighetene, må barneverntjenestene og fagteamene vurdere om fortsatt opphold er til beboerens barnets beste eller om han/hun må flyttes til bedre egnede tiltak, f.eks kollektiv eller MultifunC. Flytting bør da skje raskest mulig for å forhindre ytterligere skade.

§ 10. Samvær og besøk i institusjonen.

Den nye bestemmelsen gir institusjonen tilstrekkelige fullmakter til å kunne regulere samvær og besøk til beboernes beste. Den gir dessuten gode og nyttige anvisninger for hvordan samvær og besøk bør håndteres.

§ 12. Kroppsvisitasjon.

Vi slutter oss til forslaget om også å kunne søke etter tyvegods og undersøke munnhulen. Vi mener imidlertid at når bestemmelsen åpner for å undersøke munnhulen bør den også inkludere ører og nese.

§ 13. Ransaking av rom og eiendeler

Vi slutter oss til forslaget om også å kunne søke etter tyvegods og til de begrunnelser som gis i departementets kommentarer.

§ 14. Beslaglegging tilintetgjøring eller overlevering til politiet.

Vi slutter oss til bestemmelsen om at tyvegods som beslaglegges kan overføres til politiet.

Vi finner for øvrig kommentarene litt upresise med hensyn til muligheten til å gi opplysninger til politiet. Taushetspliktsbestemmelsen i bvl. § 6-7 og forvaltningslovens § 13 dreier seg etter vår forståelse ikke om opplysninger generelt, men om *personopplysninger* eller *noens personlige forhold* som det heter i forvaltningsloven. Hvis vi har forstått dette riktig, foreslår vi at departementet benytter begrepet *personopplysninger* i denne (og andre) redegjørelser om taushetsplikt. Dersom dette ikke presiseres, tror vi mange vil unnlate å gi opplysninger til politiet om straffbare forhold, som de kunne og burde ha gitt for å ivareta personalet og øvrige ungdommers rettssikkerhet.

§ 16. Urinprøver

Vi slutter oss til forslaget om å åpne for frivillig urinprøve for beboere plassert etter andre bestemmelser enn § 4-24 og § 4-26. Vi har erfart at barneverntjenesten ikke fatter vedtak om § 4-26 når tvangsplassert ungdom ønsker å fortsette eller gjenoppta rusbehandlingen etter fylte 18 år på frivillig grunnlag. Samtidig har vi ikke fått lov av fylkesmannen til å inngå frivillig avtale om ta urinprøver som ledd i frivillig behandling. Dette har skapt problemer for behandlingen. Denne bestemmelsen vil avhjelpe dette problemet. Førøvrig mener vi som i brevet fra 2007 at departementet bør sørge for like urinprøveregler for ungdom over 18 år enten de er plassert etter barnevernloven eller sosialtjenestloven.

§ 17. Bruk av tvang og makt

Tvangsmedisinering er så vidt vi vet et ukjent og uønsket alternativ i barneverninstitusjoner. Det er kanskje derfor vi er usikre på hva det egentlig betyr. Betyr det at beboerne selv skal bestemme om de vil ta nødvendige medisiner foreskrevet av lege eller betyr det bare at barnevernpersonell ikke har lov til å holde fast på en utagerende ungdom for å sette en beroligende sprøyte? Det siste er vel ganske åpenbart straffbar vold når det ikke er tilatt etter helselovgivningen. **Vi foreslår at tvangsmedisinering tas helt ut.** Det er en unødvendig og uklar bestemmelse.

Begrepet fysisk *refsing* er så gammelmodig at meningen blir uklar for mange. Dersom departementet i likhet med oss mener at *refsing* betyr "avstraffelse", **foreslår vi at det i forskriften står avstraffelse i stedet for refsing.**

Bestemmelsen benytter begrepet *isolasjon* som en presisering av bvl § 5-9's bestemmelse om *innelåsning i enerom*. Begrepet *isolasjon* er av fylkesmenn ikke bare blitt tolket som isolering i

enerom, men også som andre former for atskillelse fra de andre beboerne slik forslaget til ny § 9 nettopp åpner for. Slik atskillelse (begrensning) er i noen tilfelle (se vår kommentar til § 9) det eneste faglig forsvarlige personalet kan gjøre. Da må det også være tillatt. **Vi mener derfor at begrepet *isolasjon* bør byttes ut med *innelåsning i enerom* fordi lovens ordlyd er mer presis og utdypende på dette punktet enn forskriften.**

Den eksisterende forskriftens § 13 slår fast at *annen bruk av fysisk tvang eller makt er ikke tillatt*. Den nye § 17 sier: *eller annen bruk av tvang eller makt er ikke tillatt*. Hvorfor er begrepet *fysisk* tatt ut? Hvorfor er ikke denne endringen behandlet i kommentaren? Den nye bestemmelsen innebærer en alvorlig innskrenkning i barneverninstitusjonens handlingsrom. Det nye forslaget innebærer *i sin ytterste konsekvens forbud mot alle former for virksom påvirkning (makt=påvirkningsforsøk som virker)*. **Vi foreslår derfor at en beholder den opprinnelige formuleringen fra § 13 i gjeldende forskrift; *annen bruk av fysisk tvang eller makt er ikke tillatt*.**

§ 19. Tilbakeføring ved rømning

Vi savner en klargjøring av om tilbakeføring "*mot sin vilje*" innebærer at ungdommen også skal kunne tilbakeføres med makt. Er dette en maktbruk som eventuelt bare skal forbeholdes politiet? Vi tror i så fall det i noen tilfelle ville være bedre om institusjonen selv fikk adgang til å tilbakeføre med et minimum av fysisk tvang.

I mange tilfelle vil tilbakeføring direkte til institusjonen være uforsvarlig omsorg og behandling fordi det snarere vil skade enn fremme ungdommens og de øvrige beboeres utvikling (kfr bvl § 1). Rømte ungdommer vil normalt ha behov for å rydde opp i konflikter og hendelser som utløste rømningen eller oppsto på rømmen. Ofte trenger de avrusning også. I begge tilfelle vil det være behov for midlertidig opphold utenfor kollektivet i form av f.eks en hyttetur. Det er ikke noe i dagens bestemmelser som tilsier at dette ikke er tillatt selv om ungdommen ønsker seg direkte tilbake til institusjonen. Vi mener imidlertid forskriften bør åpne klart for denne typen løsninger.

Vi foreslår at dagens bestemmelse endres i retning av følgende formulering:

Dersom plasseringen gir adgang til det, kan beboeren bringes tilbake til institusjonen mot sin vilje og om nødvendig med et minimum av fysisk tvang. Dersom det er nødvendig for ungdommens eller øvrige beboeres vern og utvikling, kan ungdommen tas med til et midlertidig oppholdsted for å forberede tilbakeføringen f. eks ved å avruses eller planlegge tilbakekomsten.

§ 21. Begrensninger i adgangen til å bevege seg innenfor og utenfor institusjonens område.

Denne bestemmelsen gir institusjonen adgang til å begrense beboerens adgang i den utstrekning det er nødvendig, til å forlate institusjonsområdet og til å bevege seg fritt innenfor området. Bestemmelsen omtaler denne begrensningen som "tvang". Bestemmelsen synes derfor å åpne for bruk av tvang, men **det er behov for en nærmere presisering av hva slags tvang det åpnes for og hvilke virkemidler som er tillatt å ta i bruk i begrensingsøyemed**. Er det f.eks tillatt å fotfølge ungdommen, tillatt å stenge veien for ungdommen, tillatt å holde ungdommen fysisk tilbake osv.? Eller sikter man til andre former for tvang? Eventuelle lovlige former for fysisk tvang bør beskrives i forskriften for at den skal bli praktisert likt av ulike fylkesmenn.

Utvising, skjerming og avrusning

Institusjoner som tar inn ungdom etter bvl § 4-24 er særlig utsatt for destruktive lederskikkelser i ungdomsgruppa. Disse kan bidra til skadelig utvikling og frykt hos de andre beboerne og lederungdommen kan i verste fall overta styringen av institusjonen.

Samarbeidsforum mener at slike ungdommerne bør uansett flyttes ut så fort som mulig for å minimalisere miljøskadene de påføres slike institusjoner i en slik situasjon bør stenges av hensyn brukerne. I slike situasjoner er det ikke bare snakk om å sikre forsvarlig omsorg og behandling slik hensikten med rettighetsforskriften er. Det dreier seg, slik vi ser det, om hvorvidt staten skal legge til rette for - eller hindre - at unge mennesker tar skade av opphold i barneverninstitusjoner.

Barnevernloven er klar på dette punktet. Formålet med barnevernloven (§ 1) er nettopp å sørge for at barn og unge *som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid*. Loven forutsetter selvfølgelig at hjelpetiltakene i seg selv ikke kan skade helse og utvikling. Hvis det skjer, skal barneverntjenesten (bvl. § 4-4) iverksette hjelpetiltak til rett tid. Det vil i verste fall kunne innebære at kommunen må oppheve plasseringsvedtaket øyeblikkelig og iverksette et egnet tiltak. Desverre finnes det en del ungdommer i dag som ikke lar seg begrense innenfor rammene av rettighetsforskriften og som derfor trenger former for institusjonsiltak som Bufetat i dag ikke kan tilby. Det er viktig at Bufetat utvikler nye former for **institusjonstilbud som også kan hjelpe de mest krevende ungdommene. Hvis ikke blir barneverntjenestene og Bufetat presset til å oppbevare noen ungdommer i uegnede institusjoner til skade både for dem selv og de andre beboerne.**

§ 23. Elektroniske kommunikasjonsmidler

Vi tror ikke den foreslåtte bestemmelsen slik vil gi personalet reell mulighet til å begrense bruken av elektroniske kommunikasjonsmidler.

Vi tror derimot følgende forslag vil kunne fungere etter hensikten:

Institusjonen kan begrense elektronisk kommunikasjon og om nødvendig inndra elektroniske kommunikasjonsmidler i den grad det er nødvendig av hensyn til behandlingsopplegget eller formålet med plasseringen.

Begrunnelse

Nytt ved departementets forslag er å åpne for at institusjonen skal kunne inndra kommunikasjonsmidler når beboerne ikke retter seg etter institusjonens avgjørelse om å nekte bruk. Problemet er at beboerne fortsatt vil kunne benytte sine elektroniske kommunikasjonsmidler på en skadelig måte med mindre de overvåkes kontinuerlig 24 timer i døgnet (inklusive toalettbesøk og lignende). Det er vanskelig nok å finne og inndra alle telefonene som sirkulerer i det skjulte. Å tillate beboerne å beholde mobiltelefonen sin vil i praksis innebære at institusjonene mister muligheten til å begrense bruken.

På den annen side behøver vi ikke begrense ungdommens elektroniske kommunikasjon mer enn nødvendig. Ved å begrense *hvem* de snakker med, kan vi også begrense *hva* de snakker om. Derfor bør beboerne kunne få benytte telefonen med en ansatte til stede som kontrollerer at de snakker med rett person og ikke en utenforstående som kan skade beboerens utvikling.

Vi foreslår derfor også at det åpnes for mer nyanserte begrensingsvedtak og mindre inngripende former for kontroll enn inndragelse når det vil være tilstrekkelig.